

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Den gældende ophavsretslov blev gennemført i juni 1995. Der var tale om en generel lovrevision, som havde til formål at tilvejebringe en samlet ny og systematisk moderniseret ophavsretslovgivning. Der henvises til FT 1994-95 s. 2260, 2850, 6311, 6622, A s. 1311, B s. 793. De væsentligste nyskabelser i loven var følgende:

- Fotografiloven blev ophævet og beskyttelsen af fotografier inkorporeret i ophavsretsloven.
- Lovens aftalelicenssystem blev udbygget og forenklet. Nye bestemmelser om aftalelicens blev gennemført for fotokopiering inden for erhvervsvirksomhed m.v., for optagelse af radio- og tv-udsendelser til brug i undervisning samt for optagelse af udsendelser til brug for syns- og hørehandicappede.
- Adgangen til at fremstille eksemplarer til privat brug blev præciseret, således at den kun gælder for fysiske personer og ikke for juridiske personer.
- Der blev givet fri adgang til udnyttelse af radio- og tv-udsendelser i form af tidsforskudt brug på sygehuse, i plejehjem, fængsler og lignende.
- Billedkunstnernes retlige stilling blev styrket.
- Der blev skabt ligestilling med hensyn til beskyttelse mellem udøvende og skabende kunstnere.
- Der blev indført nye regler om beskyttelse for fremstillere af lyd- og billedoptagelser.

I den nye lov blev der endvidere taget højde for udviklingen inden for EU. Det drejede sig om gennemførelse af følgende EF-direktiver:

- Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992 om udlejnings- og udlånsrettigheder samt om visse andre ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med intellektuel ejendomsret.
- Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel.
- Rådets direktiv 93/98/EØF af 29. oktober 1993

om harmonisering af beskyttelsestiden for ophavsret og visse beslægtede rettigheder.

Hovedformålet med lovforslaget er supplerende at gennemføre visse bestemmelser i satellit- og kabeldirektivet samt udlejnings- og udlånsdirektivet, for hvilke der i de 2 direktiver er fastsat senere gennemførelsesfrister end de for direktiverne almindeligt gældende. Direktiverne er optrykt som henholdsvis bilag 3 og 4. Indholdsmæssigt drejer det sig om nye bestemmelser for kabelviderespredning (ændringsforslag nr. 2, 4-5, 7, 10, 12-13, 15-16, 23-24, 26 og 27) og om gennemførelse af et uoverdrageligt vederlagskrav ved udlejning af videogrammer og fonogrammer (nr. 19 og 21).

Ud over de direktivbestemte ændringsforslag er det et centralt punkt i lovforslaget, at der foreslås nye bestemmelser om eksemplar fremstilling m.v. til fordel for blinde, svagtseende m.v. (nr. 1, 3, 8-9, 11, 14, 17, 20, 22, 25, 28 og 29) med sigte på, at de handicappede får øgede muligheder for at drage fordel af den nye digitale teknik.

2. Lovforslaget i hovedtræk

2.1. Kabelviderespredning m.v.

Tvangslicensordningen i den gældende lovs § 35 for kabelviderespredning m.v. af radio- eller fjernsynsudsendelser foreslås omlagt til en aftalelicensordning (ændringsforslag nr. 2). Ændringen er nødvendig som følge af art. 8, stk. 2, i satellit- og kabeldirektivet. Efter art. 8, stk. 2, skal tvangslicensordningen på kabelområdet være afskaffet inden den 1. januar 1998 og erstattet af en eneretsordning baseret på kollektiv rettighedsforvaltning (art. 9).

Den siden 1985 gældende tvangslicensordning for kabelviderespredning har efter Kulturministeriets opfattelse fungeret tilfredsstillende for såvel rettighedshavere som brugere. De væsentligste træk i ordningen foreslås derfor videreført i den nye aftalebaserede ordning. Dette indebærer navnlig, at de organisationer, som varetager rettighedshavernes interesser over for kabelanlæggene, fortsat skal være undergivet offentlig kontrol. Der bør endvidere – i tilfælde af uenighed mellem brugerne og rettighedshaverne –